

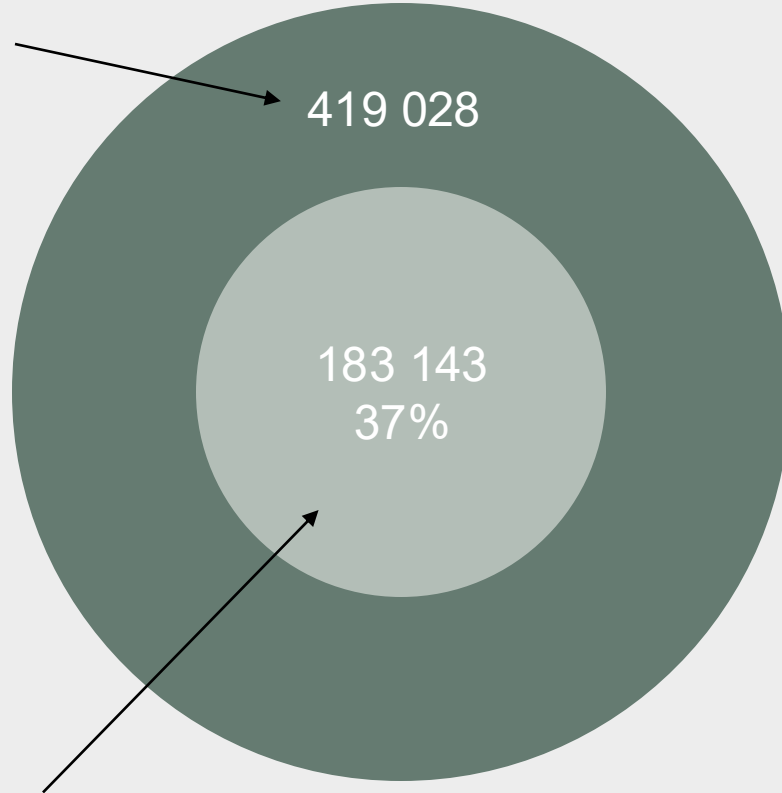

**Väntetider längre än vårdgarantin inom
den planerade specialistvården, juli 2025**

Vårdköer i den planerade specialistvården, juli 2025

Första möte med specialist

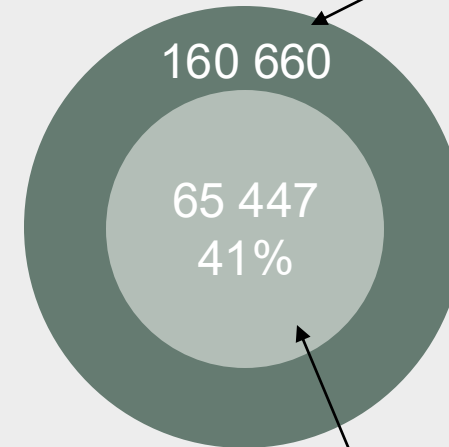
Antal i kön

Väntat längre än 90 dagar

Åtgärd/operation

Antal i kön

Väntat längre än 90 dagar

Innehållsförteckning

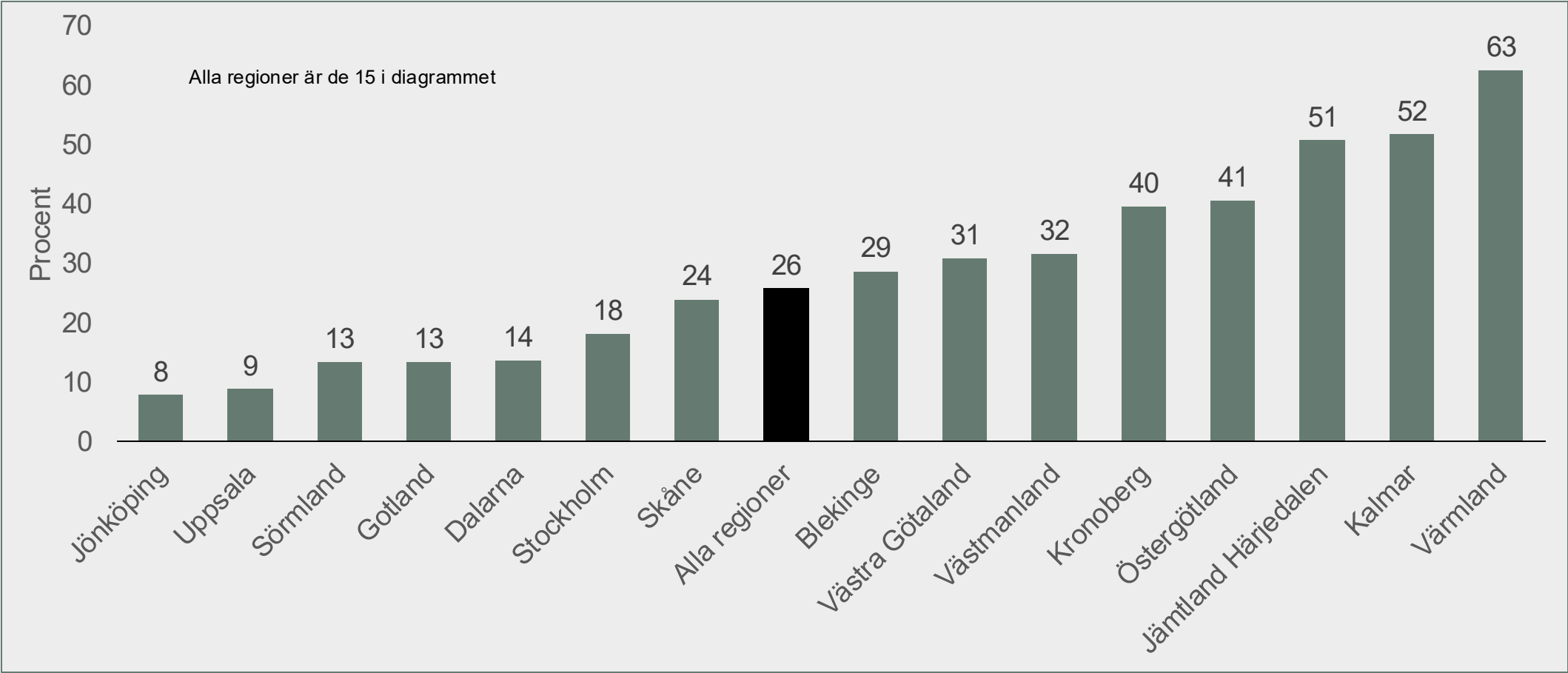
1. Månadens specialstudie: Vårdköerna inom kvinnosjukvården i juli 2025
2. Aktuella nivåer på väntetider längre än 90 dagar inom den planerade specialistvården
3. Aktuella nivåer på väntetider längre än 90 dagar för en åtgärd/operation inom olika specialiteter inom den planerade specialistvården
4. Aktuella nivåer på väntetider längre än 90 dagar inom den planerade specialistvården per region
5. Historiska nivåer på väntetider längre än 90 dagar inom den planerade specialistvården
6. Vårdföretagarnas förslag
7. Vårdgaranti och väntetidsstatistik, korta beskrivningar
8. Den lagstadgade vårdgarantin

1. Vårdköerna inom kvinnosjukvården i juli 2025

- I de 15* regioner som redovisas i det följande hade i juli 2025 8 000 kvinnor väntat längre än den lagstadgade vårdgarantin för en första kontakt med en specialist inom kvinnosjukvården.
- Ytterligare drygt 1 700 kvinnor hade väntat längre än vårdgarantin på en åtgärd eller operation inom gynekologi.
- Flest kvinnor hade väntat längre än vårdgarantin på en första kontakt med en specialist till kvinnosjukvården i Region Stockholm, 1 600 kvinnor.
- Flest kvinnor hade väntat på en åtgärd eller operation till gynekologin i Region Skåne, 465 kvinnor.
- I 5 av 15 regioner hade mer än 40 procent av kvinnorna i kön till en specialist inom kvinnosjukvård väntat längre än 90 dagar.
- Störst var andelen Region Värmland där 63 procent av kvinnorna väntat längre än vårdgarantin.
- I 4 av 15 regioner hade mer än 40 procent av kvinnorna väntat på en åtgärd/operation inom gynekologi i juli 2025.
- Även avseende åtgärd/operation inom gynekologin var andelen som väntat längre än vårdgarantin störst i Region Värmland där andelen uppgick till 67 procent.

I 5 regioner* hade mer än 40 procent av kvinnorna väntat längre än vårdgarantin på en första kontakt med en specialist inom kvinnosjukvård i juli 2025

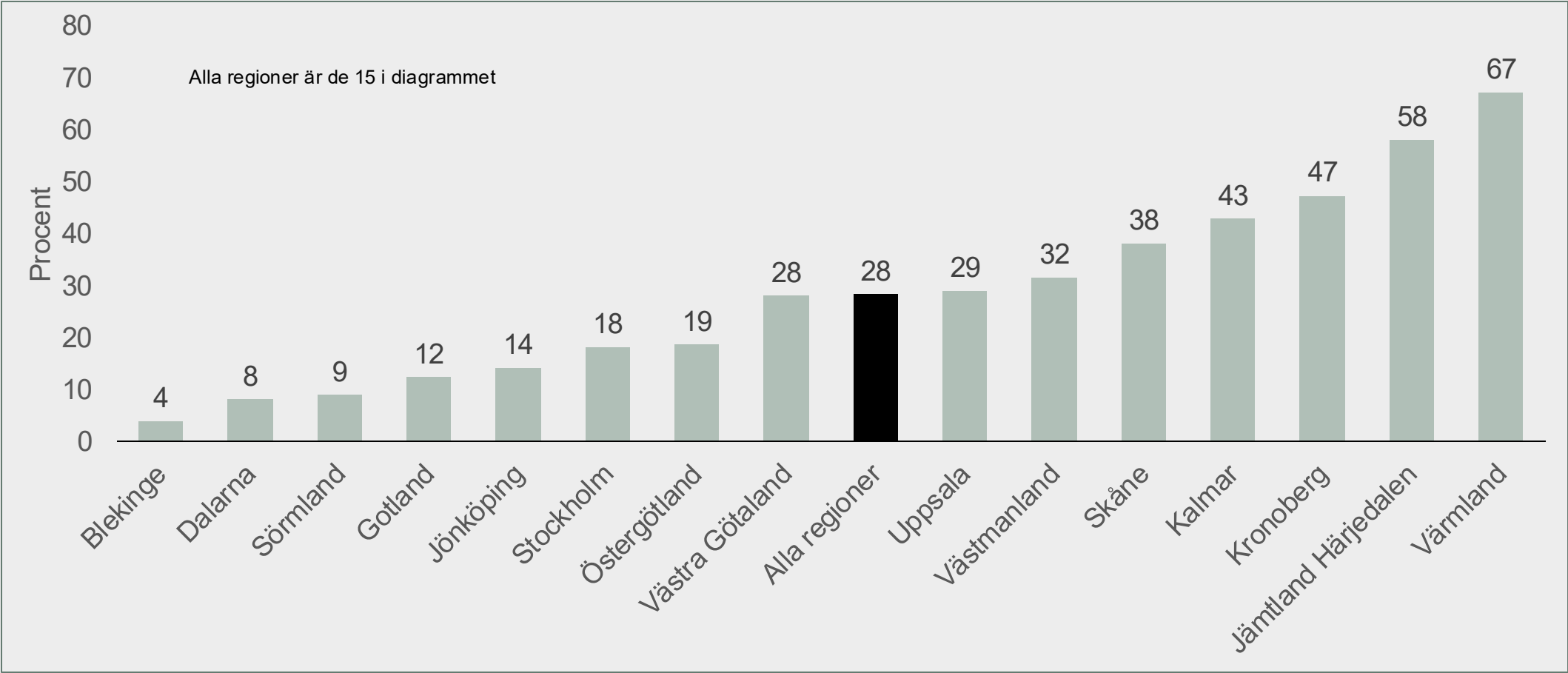
Andelen kvinnor som väntat längre en 90 dagar på en första kontakt med en specialist inom kvinnosjukvård i juli 2025

* Uppgifter för Region Örebro, Region Norrbotten, Region Gävleborg, Region Halland, Region Västernorrland och Region Västerbotten är osäkra till följd av nytt journalsystem varför dessa regioner inte redovisas.

I 4 regioner* hade mer än 40 procent av kvinnorna väntat längre än vårdgarantin på en åtgärd/operation inom gynekologi juli 2025

Andelen kvinnor som väntat längre en 90 dagar på en åtgärd/operation inom gynekologi i juli 2025

* Uppgifter för Region Örebro, Region Norrbotten, Region Gävleborg, Region Halland, Region Västernorrland och Region Västerbotten är osäkra till följd av nytt journalsystem varför dessa regioner inte redovisas.

Jämförelse mellan juli 2025 och juli 2022 avseende antal och andelen kvinnor som väntat längre än vårdgarantin på kvinnosjukvård

Kvinnosjukvård							Gynekologi					
Första kontakt							Åtgärd/operation					
Väntat längre än 90 dagar							Väntat längre än 90 dagar					
	Juli 2025		Juli 2022		Förändring		Juli 2025		Juli 2022		Förändring	
	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel
Alla regioner*	7 997	26	9 253	27	-1 256	-1	1 721	28	3 693	44	-1 972	-16
Blekinge	184	29	207	30	-23	-2	6	4	176	70	-170	-66
Dalarna	256	14	403	20	-147	-6	13	8	51	20	-38	-12
Gotland	32	13	47	22	-15	-9	8	12	11	18	-3	-6
Jämtland Härjedalen	384	51	256	44	128	7	18	58	55	37	-37	21
Jönköping	22	8	27	9	-5	-1	30	14	23	12	7	2
Kalmar	237	52	169	36	68	16	89	43	168	56	-79	-13
Kronoberg	146	40	264	46	-118	-6	61	47	58	40	3	8
Skåne	1 030	24	2 425	36	-1 395	-12	465	38	795	53	-330	-15
Stockholm	1 605	18	1 323	13	282	5	226	18	264	20	-38	-2
Sörmland	57	13	40	10	17	3	13	9	23	19	-10	-10
Uppsala	129	9	100	5	29	4	99	29	162	36	-63	-7
Värmland	600	63	710	59	-110	4	196	67	398	79	-202	-12
Västmanland	358	32	162	17	196	14	70	32	58	19	12	13
Östergötland	465	41	292	32	173	9	65	19	91	19	-26	0
Västra Götaland	2 492	31	2 828	38	-336	-7	362	28	1 360	59	-998	-31

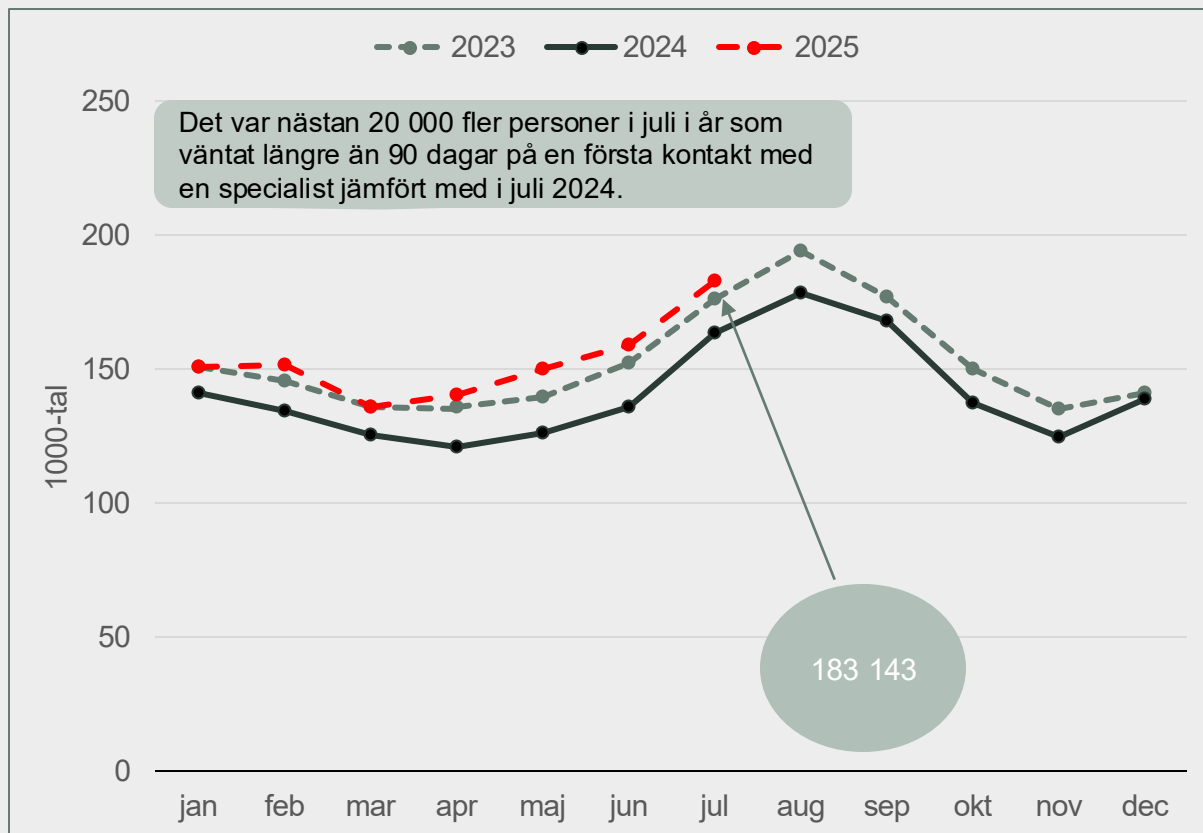
*Alla regioner är de 15 i diagrammet

* Uppgifter för Region Örebro, Region Norrbotten, Region Gävleborg, Region Halland, Region Västernorrland och Region Västerbotten är osäkra till följd av nytt journalsystem varför dessa regioner inte redovisas.

2. Aktuella nivåer på väntetider längre än 90 dagar inom den planerade specialistvården

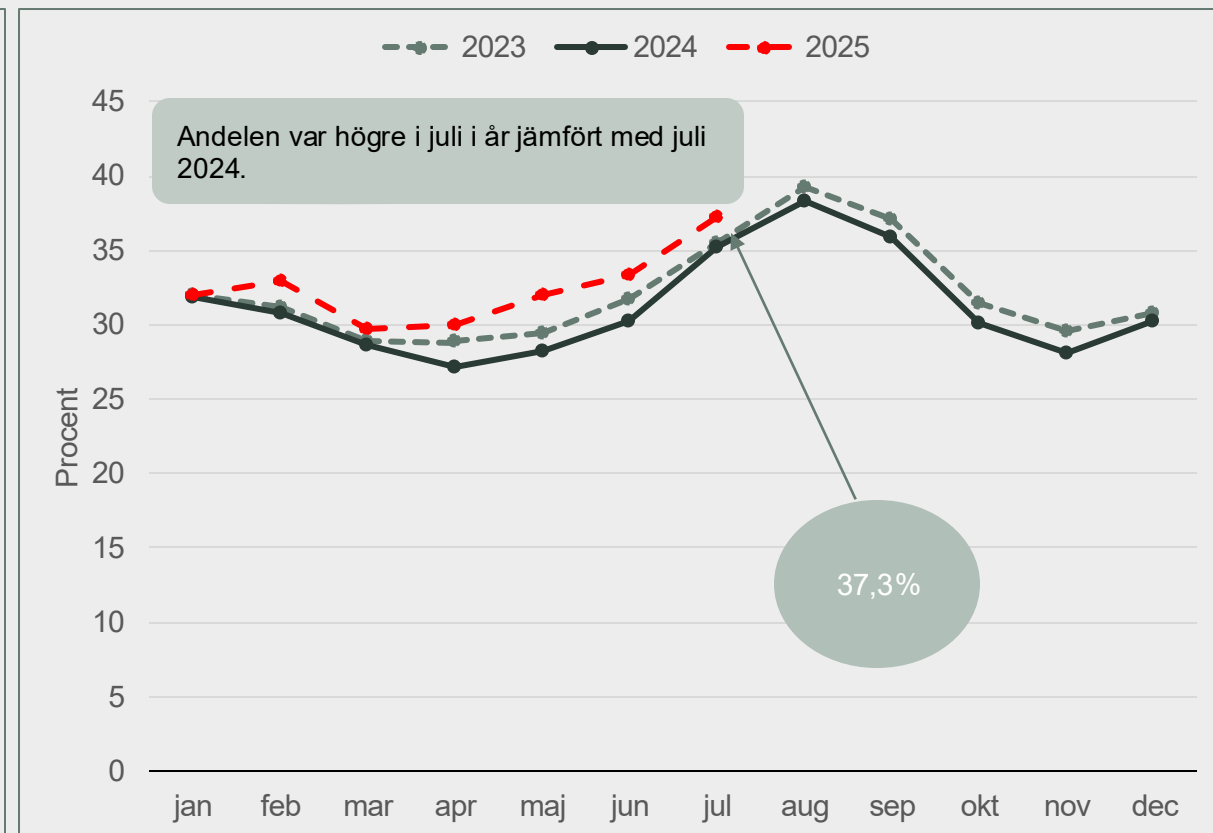
Väntat längre än 90 dagar på en första kontakt med en specialist

Antal som väntat längre än 90 dagar på en första kontakt med en specialist

Diagrammet visar antalet personer som varje månad väntat längre än 90 dagar på en första kontakt med en specialist.

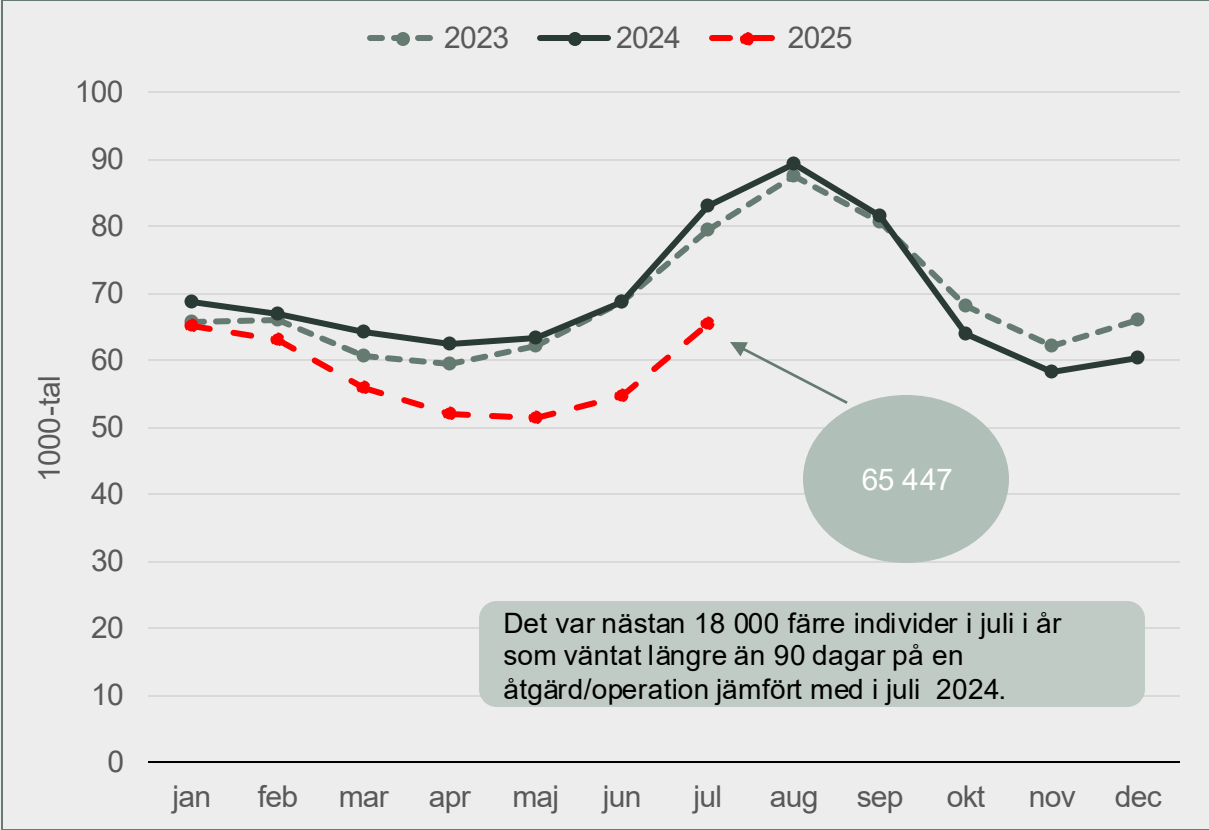
Andel som väntat längre än 90 dagar på en första kontakt med en specialist

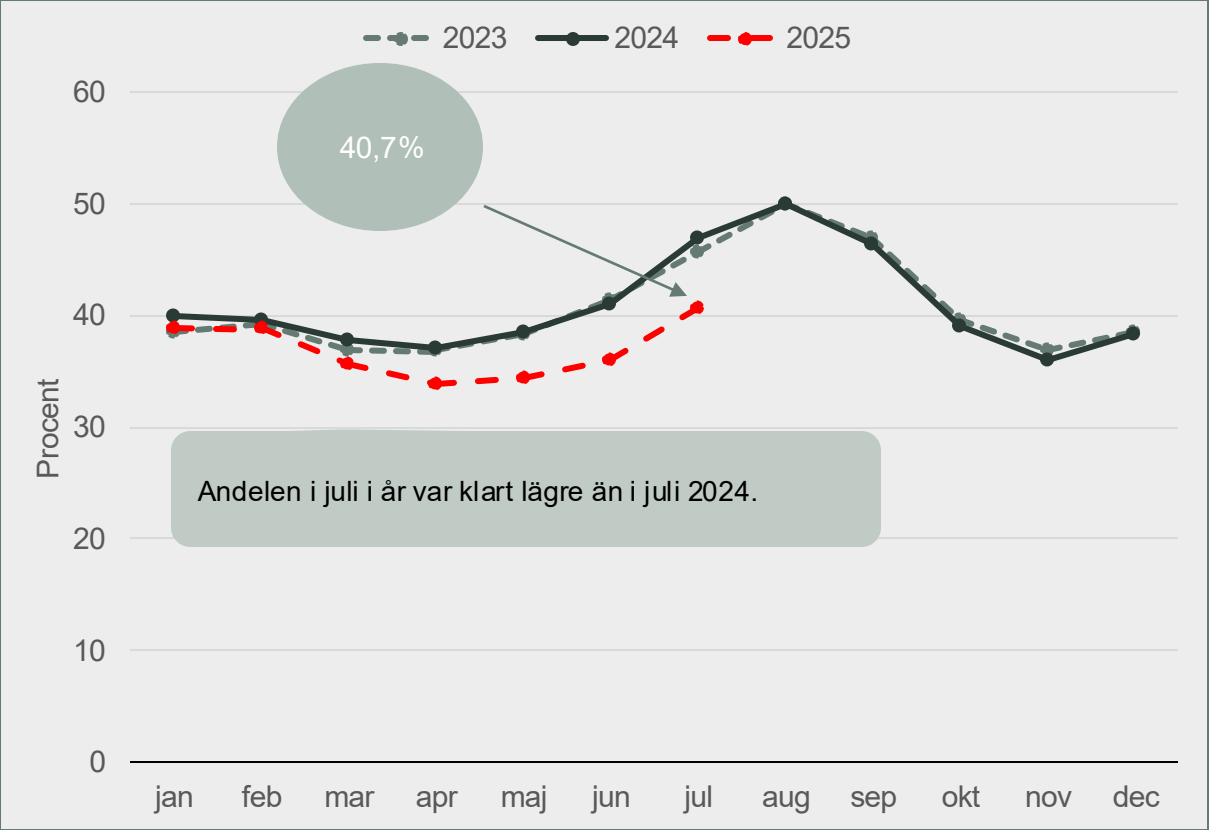
Diagrammet visar antalet personer som varje månad har väntat längre än 90 dagar på en första kontakt med en specialist som andel av det totala antalet personer som varje månad väntat på en första kontakt med en specialist.

Väntat längre än 90 dagar på en åtgärd/operation

Antal som väntat längre än 90 dagar på en åtgärd/operation

Diagrammet visar antalet personer varje månad som väntat längre än 90 dagar på en åtgärd/operation.

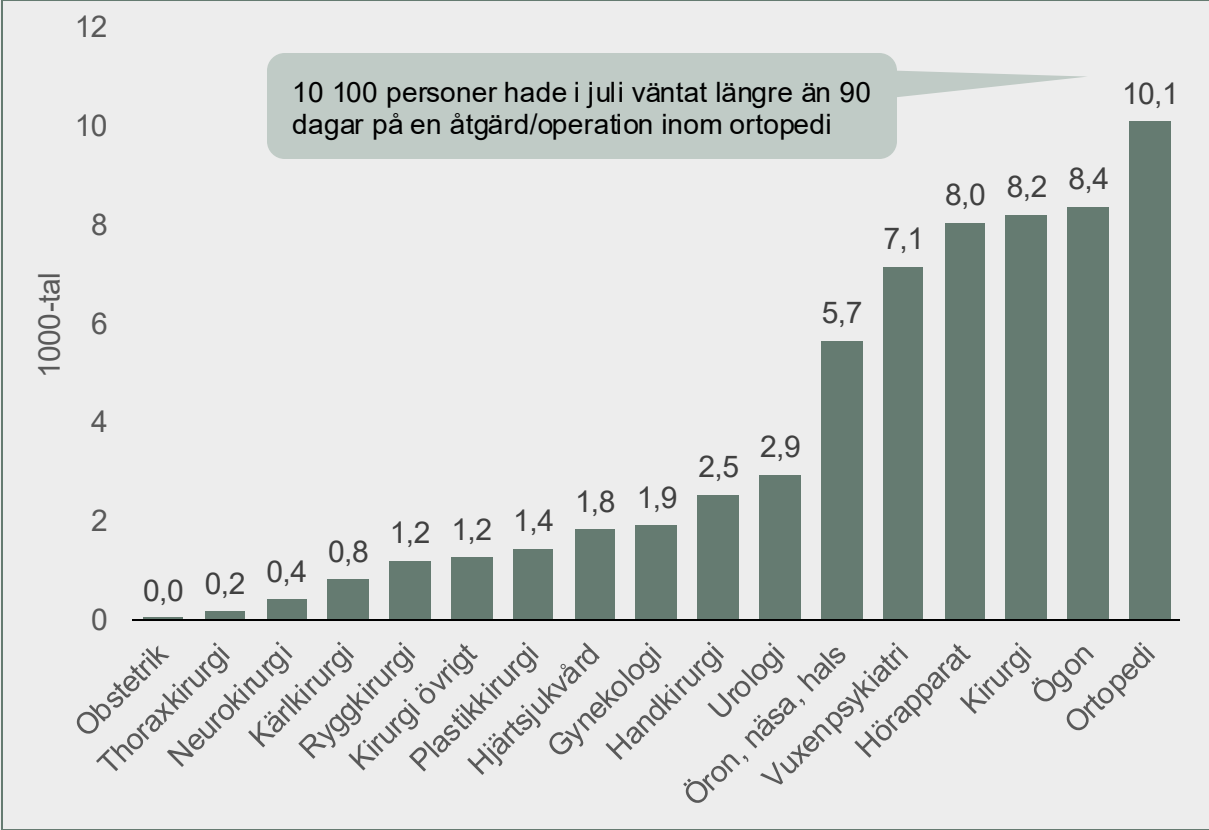
Diagrammet visar antalet personer som varje månad har väntat längre än 90 dagar på en åtgärd/operation som andel av det totala antalet personer som varje månad väntat på en åtgärd/operation.

*Antal och andels siffrorna i oktober, november, december 2024 och januari, februari, mars, april, maj, juni, juli 2025 är uppskattade med hänsyn tagen till att uppgifter är osäkra för Region Örebro, Region Norrbotten, Region Gävleborg, Region Halland, Region Västernorrland och Region Västerbotten för samtliga eller några av dessa månader. Orsaken är nytt journalsystem. Mot den bakgrunden måste uppgifterna tolkas försiktigt.

3. Aktuella nivåer på väntetider längre än 90 dagar för en åtgärd/operation inom olika specialiteter

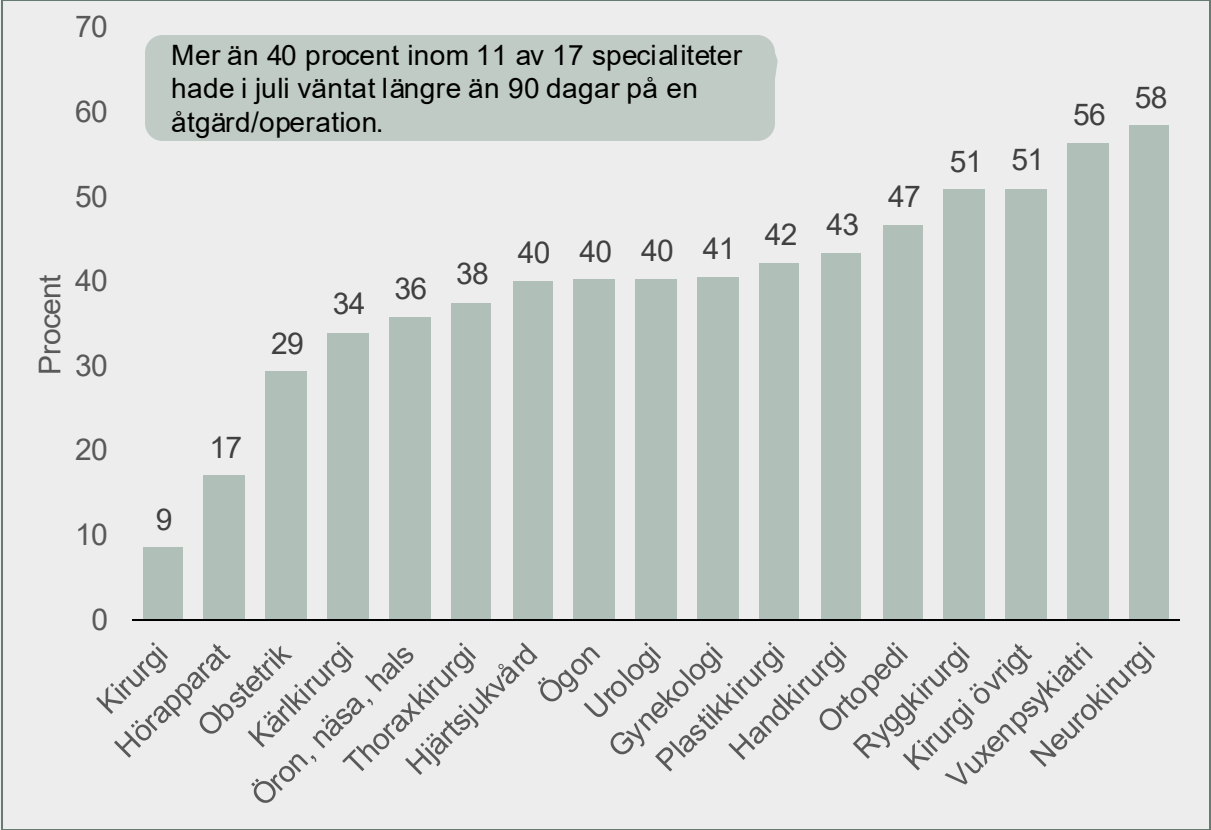
Antal och andel som väntat längre än 90 dagar på en åtgärd/operation fördelat på specialitet, juli 2025*

Antal som väntat längre än 90 dagar på en åtgärd/operation fördelat på specialitet

Diagrammet visar antalet personer som i juli 2025 hade väntat längre än 90 dagar på en åtgärd/operation inom en viss specialitet.

Andel som väntat längre än 90 dagar på en åtgärd/operation fördelat på specialitet

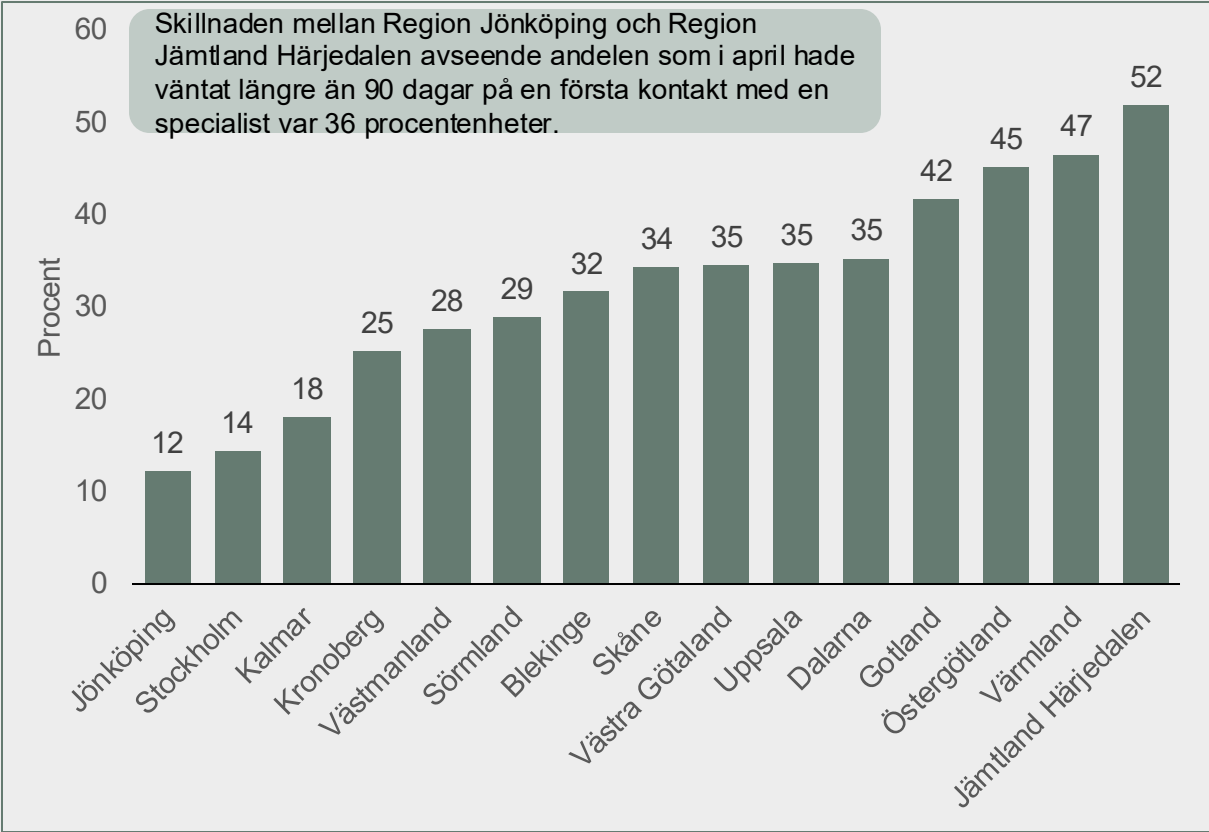
Diagrammet visar antalet personer som i juli 2025 hade väntat längre än 90 dagar på en åtgärd/operation inom en viss specialitet som andel av det totala antalet personer i juli som väntat på en åtgärd/operation inom den specialiteten.

* Pga. osäkra uppgifter för Region Örebro, Region Norrbotten, Region Gävleborg, Region Halland, Region Västernorrland och Region Västerbotten för åtgärd/operation i juli 2025 ska uppgifterna tolkas försiktigt. Orsaken är nya journalsystem i dessa regioner.

4. Aktuella nivåer på väntetider längre än 90 dagar inom den planerade specialistvården per region

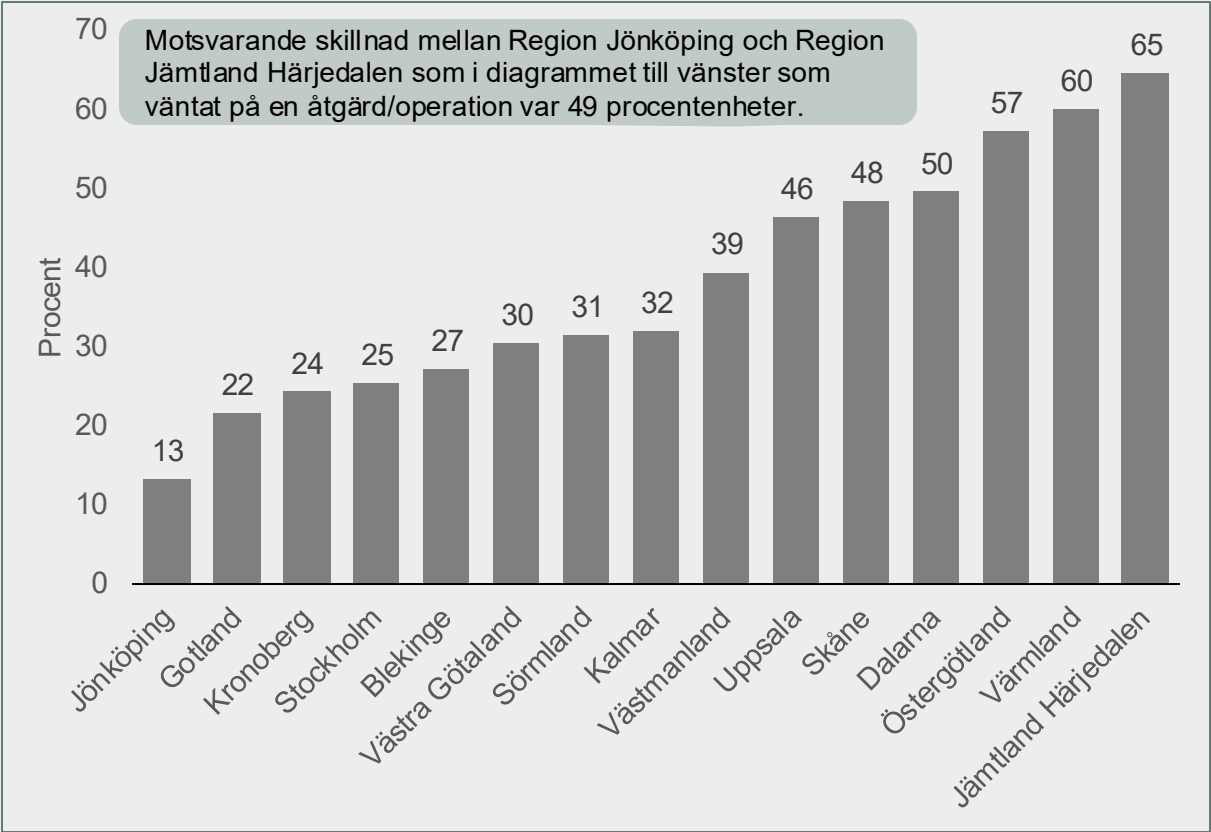
Andel per region som väntat längre än 90 dagar på en första kontakt med en specialist eller på en åtgärd/operation, juli 2025*

Andel som väntat 90 dagar eller längre på en första kontakt med en specialist

Diagrammet visar antalet personer per region som juli 2025 hade väntat längre än 90 dagar på en första kontakt med en specialist som andel av det totala antalet personer per region som i juli väntat på en första kontakt med en specialist.

Andel som väntat 90 dagar eller längre på en åtgärd/operation

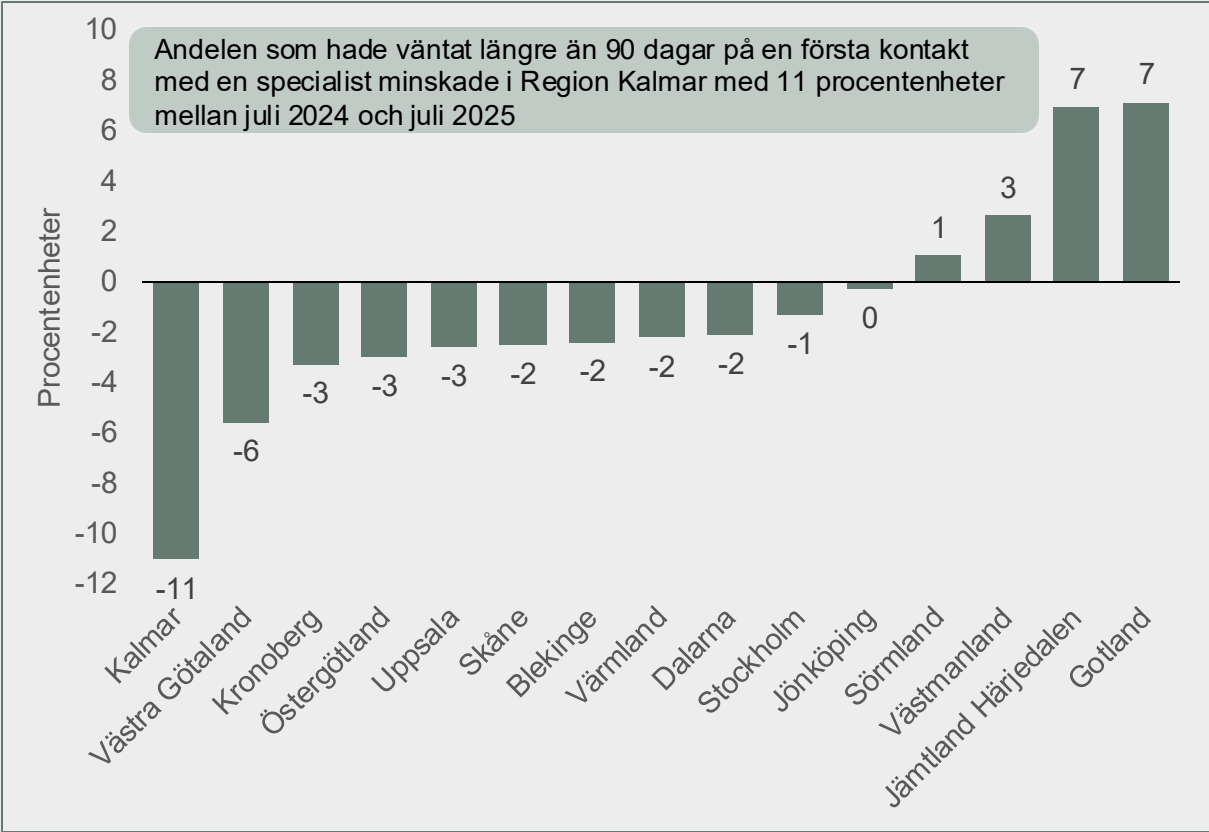

Diagrammet visar antalet personer per region som i juli 2025 hade väntat längre än 90 dagar på en åtgärd/operation som andel av det totala antalet personer per region som i juli väntat på en åtgärd/operation.

* Uppgifter för Region Örebro, Region Norrbotten, Region Gävleborg, Region Halland, Region Västernorrland och Region Västerbotten är osäkra till följd av nytt journalsystem varför dessa regioner inte redovisas.

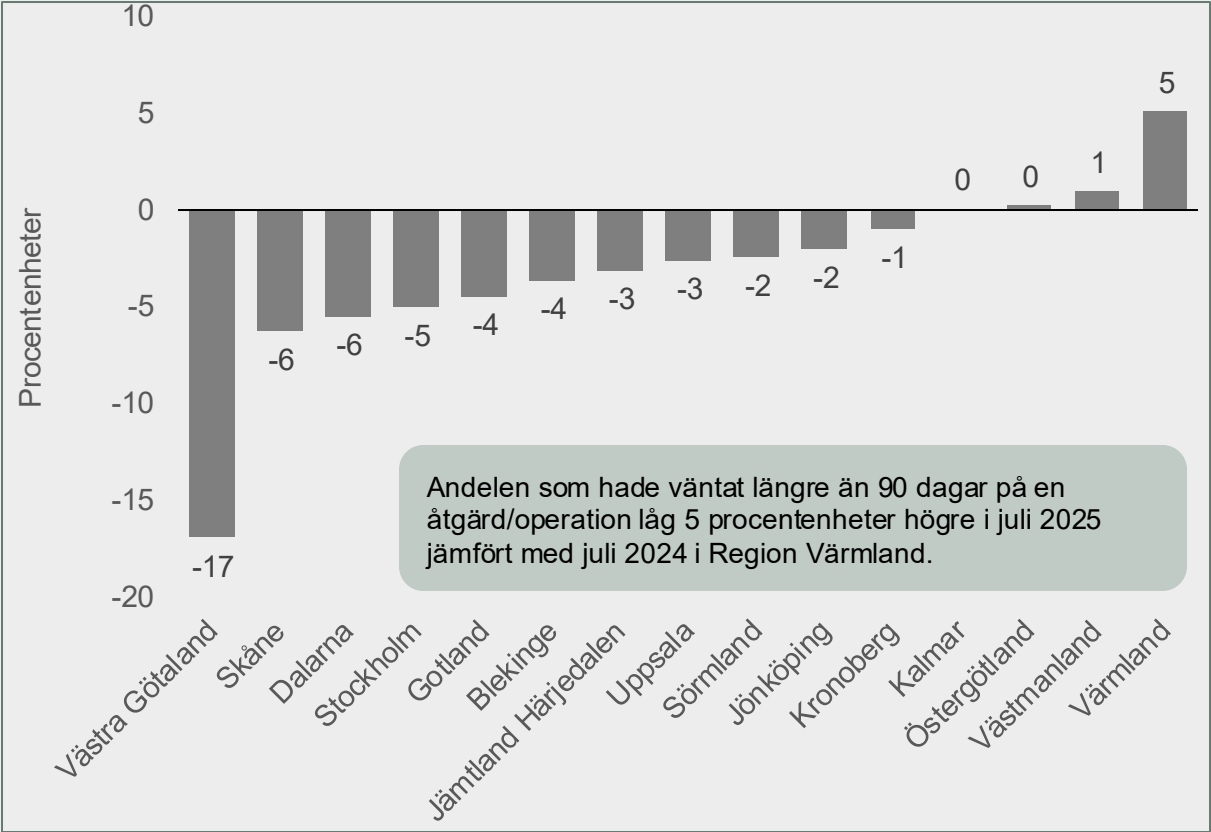
Förändring av andelen per region som väntat längre än 90 dagar på en första kontakt med en specialist eller på en åtgärd/operation, juli 2024 - juli 2025*

Förändring av andelen som väntat längre än 90 dagar på en första kontakt med en specialist

Diagrammet visar förändringen i procentandelen som hade väntat längre än 90 dagar på en första kontakt med en specialist mellan juli 2025 och juli 2024 per region. Negativt värde visar att andelen minskat och vice versa.

Förändring av andelen som väntat längre än 90 dagar på en åtgärd/operation

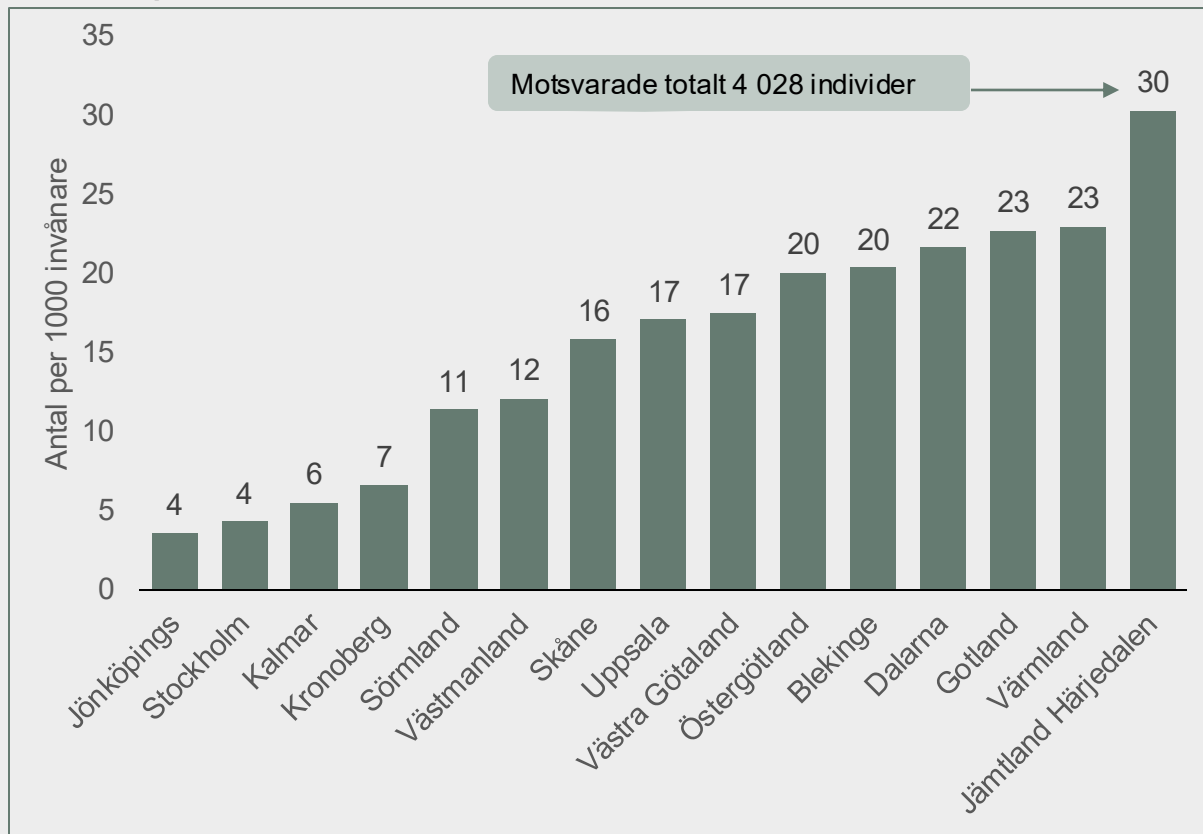

Diagrammet visar förändringen i procentandelen som hade väntat längre än 90 dagar på en åtgärd/operation mellan juli 2025 och juli 2024 per region. Negativt värde visar att andelen minskat och vice versa.

* Uppgifter för Region Örebro, Region Norrbotten, Region Gävleborg, Region Halland, Region Västernorrland och Region Västerbotten är osäkra till följd av nytt journalsystem varför dessa regioner inte redovisas.

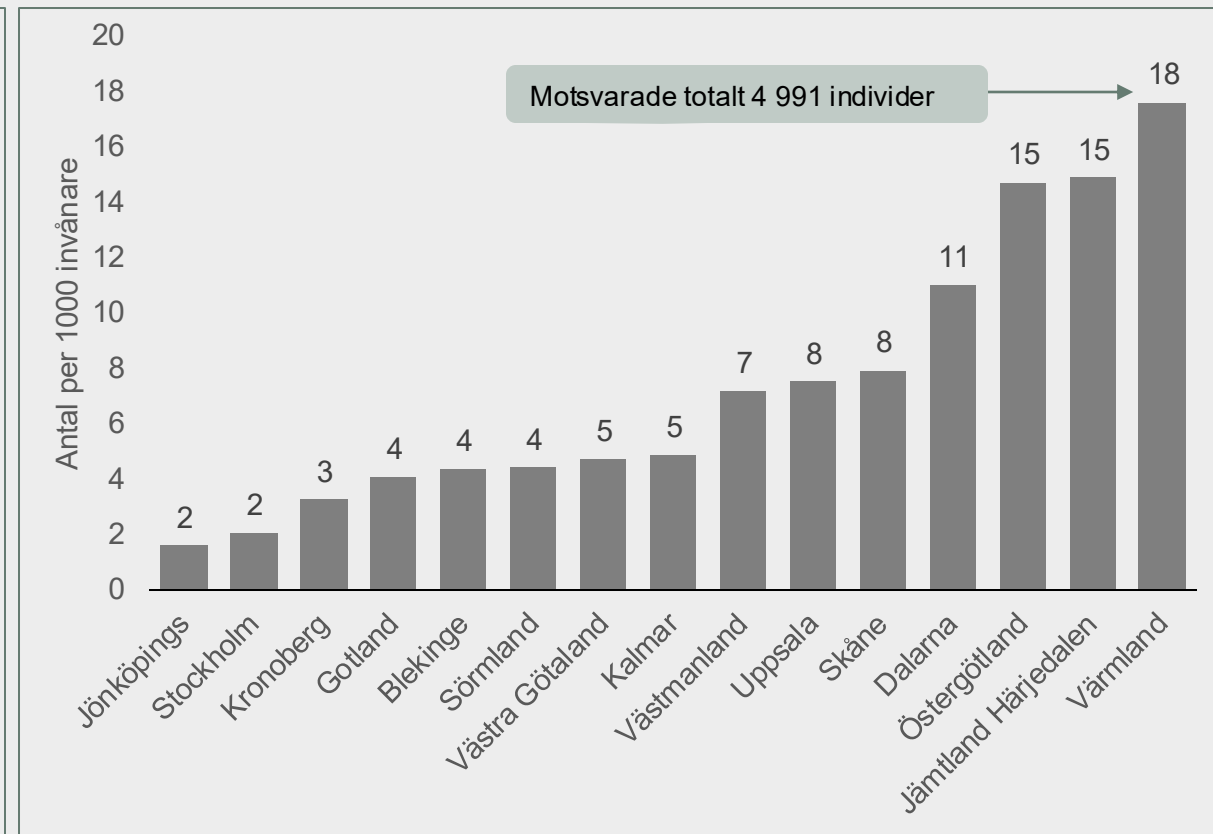
Antal per 1 000 invånare och region som väntat längre än 90 dagar på en första kontakt med en specialist eller på en åtgärd/operation i juli 2025

Antal per 1 000 invånare som hade väntat längre än 90 dagar på en första kontakt med en specialist

Diagrammet visar antalet per 1 000 invånare och region som under juli 2025 väntat längre än 90 dagar på en första kontakt med en specialist.

Antal per 1 000 invånare som hade väntat längre än 90 dagar på en åtgärd/operation

Diagrammet visar antalet per 1 000 invånare och region som under juli 2025 väntat längre än 90 dagar på en åtgärd/operation.

Antal som väntat längre än 90 dagar på en första kontakt med en specialist eller på en åtgärd/operation per region* i juli 2025

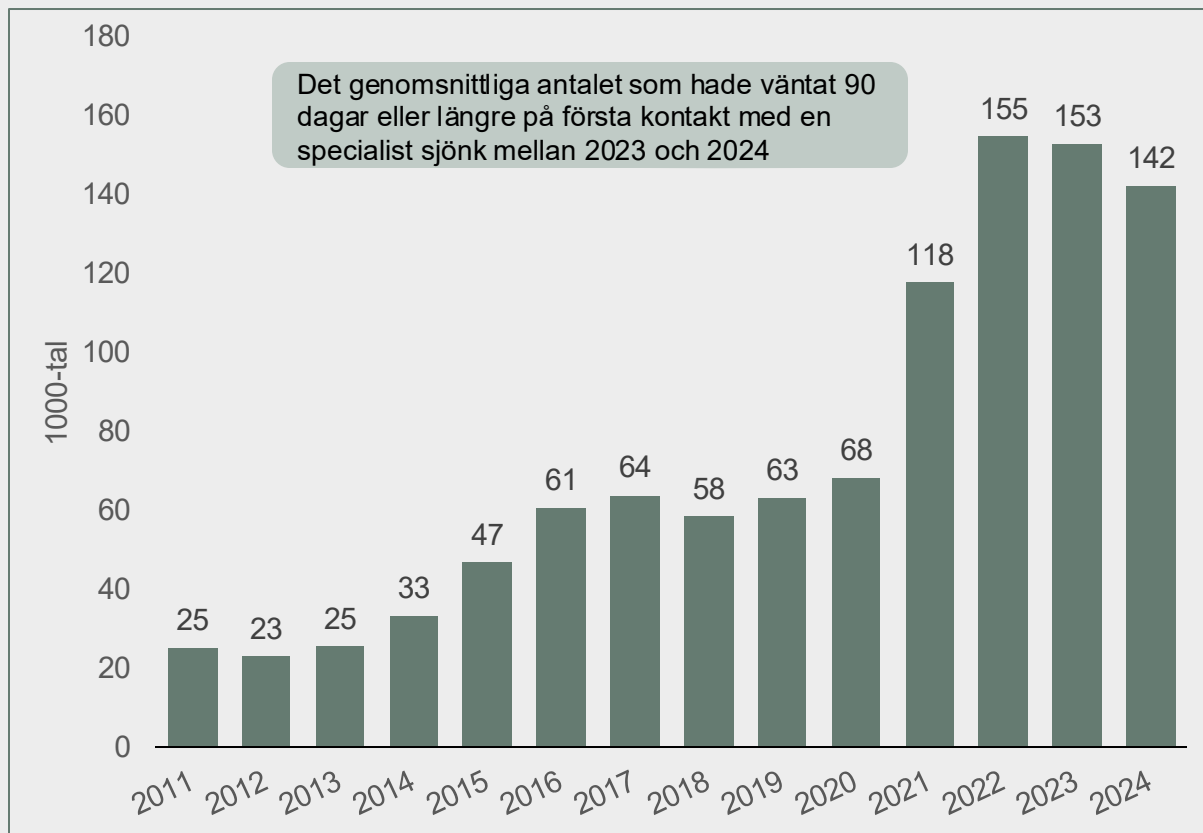
	Befolkning	Första kontakt med en specialist	Åtgärd/operation	Första kontakt med en specialist	Åtgärd/operation
	Antal	Antal	Antal	Antal per 1000 invånare	Antal per 1000 invånare
Alla regioner	10 587 710	183 143	65 447	17,3	6,2
Blekinge	157 223	3 200	686	20,4	4,4
Dalarna	286 546	6 205	3 154	21,7	11,0
Gotland	60 971	1 385	248	22,7	4,1
Jämtland Härjedalen	132 839	4 028	1 977	30,3	14,9
Jönköpings	370 009	1 329	587	3,6	1,6
Kalmar	246 352	1 363	1 203	5,5	4,9
Kronoberg	203 351	1 343	659	6,6	3,2
Skåne	1 428 626	22 645	11 325	15,9	7,9
Stockholm	2 473 307	10 687	5 105	4,3	2,1
Sörmland	301 542	3 436	1 332	11,4	4,4
Uppsala	407 912	6 955	3 066	17,1	7,5
Värmland	283 384	6 511	4 991	23,0	17,6
Västmanland	281 158	3 403	2 016	12,1	7,2
Östergötland	472 446	9 476	6 958	20,1	14,7
Västra Götaland	1 772 821	31 004	8 384	17,5	4,7

* Uppgifter för Region Örebro, Region Norrbotten, Region Gävleborg, Region Halland, Region Västernorrland och Region Västerbotten är osäkra till följd av nytt journalsystem varför dessa regioner inte redovisas.

5. Historiska nivåer på väntetider längre än 90 dagar inom den planerade specialistvården

Antal och andel som väntat längre än 90 dagar på en första kontakt med en specialist perioden 2011-2024

Antal som väntat längre än 90 dagar på en första kontakt med en specialist

Diagrammet visar det genomsnittliga antalet personer per månad som under året hade väntat längre än 90 dagar på en första kontakt med en specialist.

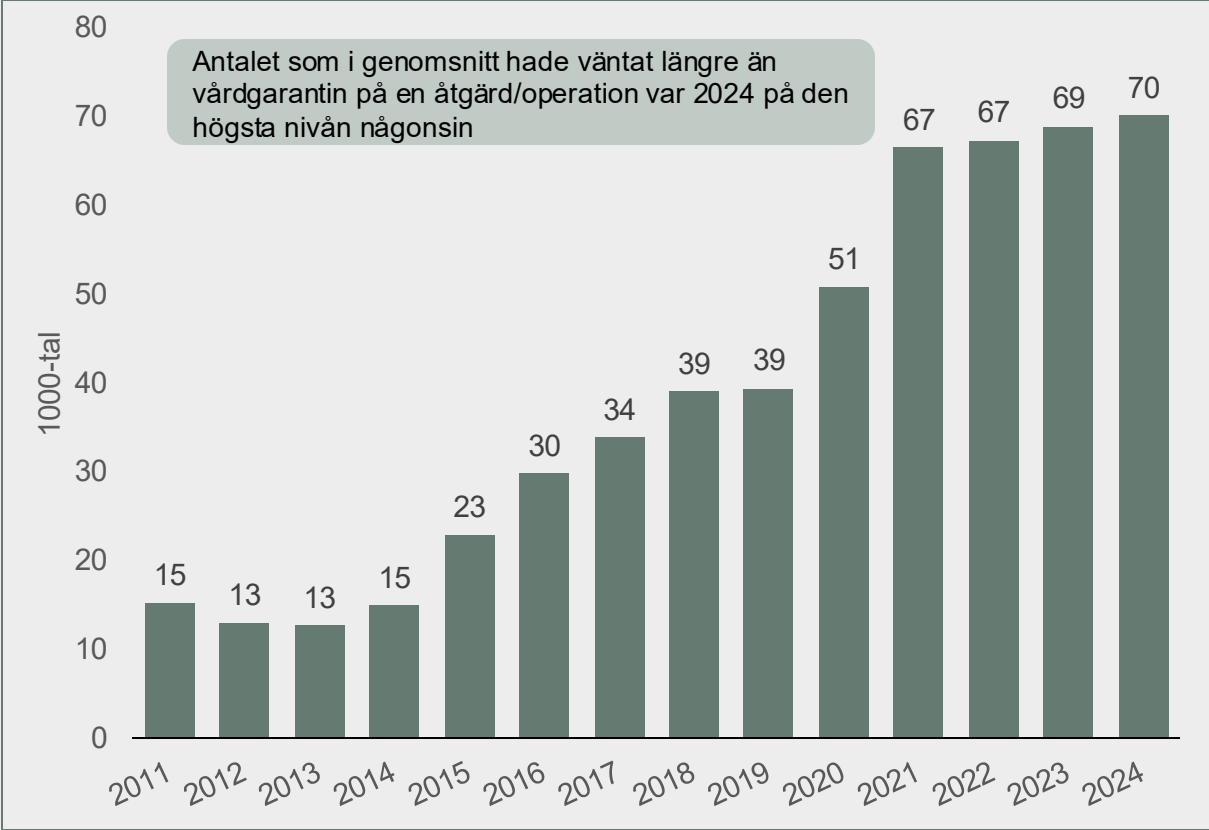
Andel som väntat längre än 90 dagar på en första kontakt med en specialist

Diagrammet visar det genomsnittliga antalet personer per månad som under året hade väntat längre än 90 dagar på en första kontakt med en specialist som andel av det genomsnittliga totala antalet personer per månad som väntat på en första kontakt en specialist.

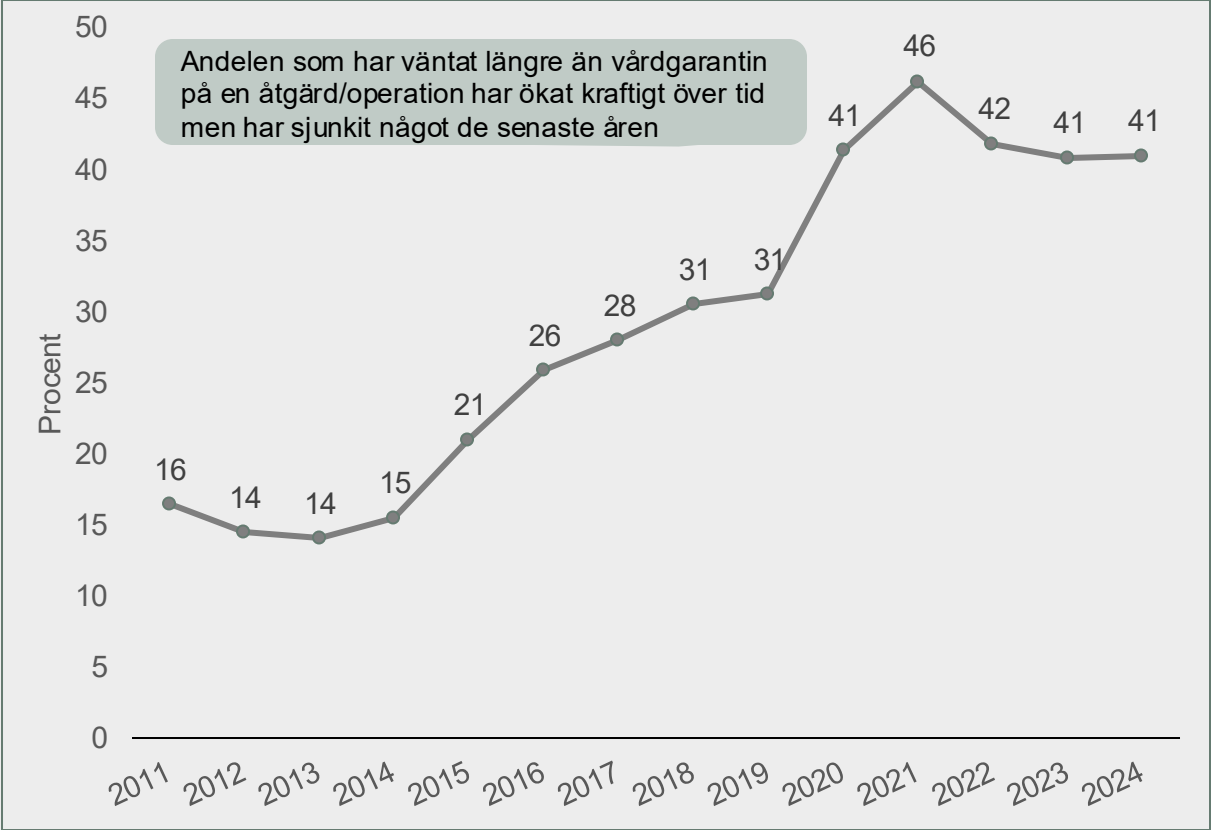
Antal och andel som väntat längre än 90 dagar på en åtgärd/operation perioden 2011-2024

Antal som väntat längre än 90 dagar på en åtgärd/operation

Diagrammet visar det genomsnittliga antalet personer per månad som under året hade väntat längre än 90 dagar på en åtgärd/operation.

Andel som väntat längre än 90 dagar på en åtgärd/operation

Diagrammet visar det genomsnittliga antalet personer per månad som under året hade väntat längre än 90 dagar på en åtgärd/operation som andel av det genomsnittliga totala antalet personer per månad som väntat på en åtgärd/operation.

6. Vårdföretagarnas förslag

Vårdköerna är långa. Vårdgarantin är i praktiken satt ur spel. Det är ett politiskt ansvar att se till att vårdgarantin börjar fungera på riktigt. Inte en enda patient ska behöva vänta onödigt länge på vård. Den privat drivna sjukvården kan och vill bidra mer.

Följande åtgärder bör snabbt genomföras:

1. Stärk patienternas rätt att söka vård i hela landet

Idag har patienter rätt att söka öppenvård var som helst i landet. Men få känner till den rättigheten eller kan överblicka sina möjligheter till vård.

- **Ge patienter lagstadgad rätt att söka slutenvård** över regiongränserna.
- **Aktuella väntetider i vården måste vara tillgängligt för alla.** En nationell vårdförmedling måste redovisa ledig kapacitet hos alla landets vårdgivare, samt annan relevant information för att varje patient ska kunna göra välinformerade val.
- **Öka patienters kunskap om sina rättigheter.** Vidta åtgärder för att patienter i hela landet ska få kunskap om sina rättigheter.

2. Guida patienterna till vårdgivare med kortast köer

Upprättandet av en nationell vårdförmedling måste ges högsta prioritet. Varje patient i hela landet måste på ett enkelt sätt ges tillgång till information om aktuella väntetider och eventuell ledig kapacitet hos alla landets vårdgivare.

3. Upphandla vårdkapacitet hos privata vårdgivare för att minska väntetiderna

Alla regioner bör via avtal med vårdgivare säkerställa patienternas tillgång till specialistvård. Nationella ramavtal med privata vårdgivare som alla regioner kan använda kan vara ett sätt att snabbt öka vårdkapaciteten på vårdområden där väntetiderna är långa.

4. Se över en skärpning av vårdgarantin. Den svenska vårdgarantin är tandlös och har med nordiska mått långa bortre tidsgränser. Införandet av en modell som liknar den danska, med tydliga incitament för regionerna och 30 dagar istället för Sveriges 90, bör skyndsamt utredas.

7. Vårdgarantin och väntetidsstatistik

Vårdgarantin för den planerade specialistvården

Vårdgarantin anger hur länge som du som längst ska behöva vänta för att få kontakt med vården. Den anger bland annat att en patient som bedöms vara i behov av ett besök inom den planerade specialistvården ska erbjudas tid för ett första besök eller åtgärd inom 90 dagar.

Vårdgarantin infördes 2005 med syftet att öka tillgängligheten till planerad vård men också att avveckla köer och väntetider. Regionernas skyldighet att faktiskt erbjuda vårdgarantin blev en del av Hälso- och sjukvårdslagen 2010 och en del av Patientlagen 2015.

Väntetidsdata för den planerade specialistvården

Varje månad rapporterar regionerna data till den nationella väntetidsdatabasen. Statistik från den visas på väntetider.se. Väntetidsdatabasen är en lagstadgad databas och regionerna bär rapporteringsskyldighet som enligt regeringen ska finnas för att följa upp vårdgarantin. I den här rapporten redovisas endast väntetider inom den planerade specialistvården.

Patienter som blivit erbjudna en kontakt inom vårdgarantins tidsgräns men som själva valt att vänta längre tid, till exempel för att få komma till en viss vårdgivare, är exkluderade ur statistiken.

8. Den lagstadgade vårdgarantin

Hälso- och sjukvårdslag (2017:30)

9 kap. Vårdgaranti

1 § Regionen ska erbjuda vårdgaranti åt den som omfattas av regionens ansvar enligt 8 kap. 1 eller 2 §. Vårdgarantin ska innehålla en försäkran om att den enskilde inom viss tid får

1. kontakt med primärvården,
2. en medicinsk bedömning av läkare eller annan legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal inom primärvården,

3. besöka den specialiserade vården, och

4. planerad vård.

Förordning (2010:349) om vårdgaranti

Tidsperioder för vårdgarantin

2 § Vårdgarantin enligt 3 g § hälso- och sjukvårdslagen (1982:763) ska innehålla en försäkran om att landstingen uppfyller

1. tillgänglighetsgarantin samma dag som den enskilde söker kontakt med primärvården,
2. besöksgarantin inom primärvården inom 7 dagar från det att den enskilde har sökt kontakt med primärvården, om vårdgivaren har bedömt att den enskilde behöver besöka läkare,
3. besöksgarantin inom den specialiserade vården inom **90 dagar** från det att remiss har utfärdats eller, om någon remiss inte är nödvändig, från det att den enskilde har sökt kontakt med den specialiserade vården, och
4. behandlingsgarantin inom **90 dagar** från det att vårdgivaren har beslutat att den enskilde ska få den aktuella vården.